

**PHẦN I: ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)**

**Đọc đoạn trích và thực hiện các yêu cầu:**

**Tại sao lại cần đến con người sáng tạo?**

*Lí do nằm ở chỗ, thế giới, xã hội đang không ngừng biến đổi hàng ngày hàng giờ. Trong khi những vấn đề cũ vừa được giải quyết xong hay thậm chí chưa được giải quyết triệt để đã lại nảy sinh các vấn đề mới. Gia tốc của sự biến đổi này ngày càng lớn. Để thích nghi với cuộc sống như thế, xã hội cần đến những con người có tinh thần và khả năng sáng tạo. Sáng tạo vì thế đã trở thành phẩm chất, tiêu chuẩn cơ bản để đảm bảo cho sự sinh tồn và phát triển. Không phải ngẫu nhiên mà trong khoảng 20 năm trở lại đây Bộ Giáo dục Nhật Bản đã đặt trọng tâm vào việc tạo ra và phát triển “Năng lực sống” ở học sinh. Đây chính là năng lực thích nghi với môi trường xã hội đang biến đổi nhanh chóng, năng lực tự mình phát hiện vấn đề, tự mình giải quyết vấn đề một cách sáng tạo.*

**(Trích Đi tìm triết lí giáo dục Việt Nam, Nguyễn Quốc Vương,**

**NXB Tri thức, 2019, tr. 118)**

**Câu 1.** Xác định phong cách ngôn ngữ được sử dụng trong đoạn trích?

**Câu 2.** Dẫn chứng nào đã được đưa vào đoạn văn trên?

**Câu 3.** Nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu văn: *Đây chính là năng lực thích nghi với môi trường xã hội đang biến đổi nhanh chóng, năng lực tự mình phát hiện vấn đề, tự mình giải quyết vấn đề một cách sáng tạo.*

**Câu 4.** Trình bày suy nghĩ của anh/chị về nội dung câu văn *Sáng tạo vì thế đã trở thành phẩm chất, tiêu chuẩn cơ bản để đảm bảo cho sự sinh tồn và phát triển.*

**Câu 5.** Theo anh/chị việc *tạo ra và phát triển “Năng lực sống” ở học sinh* có cần thiết không? Vì sao?

**PHẦN II: LÀM VĂN (14,0 điểm)**

**Câu 1: NLXH (4,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) với chủ đề: *Để trở thành người sáng tạo.*

**Câu 2: NLVH (10.0 điểm)**

Xuân Diệu cho rằng: *“Lao động thơ, trước hết là kiếm tữ. Ngôn từ, lời, chữ, văn rất là quan trọng. Tuy nhiên đó là cái quan trọng thứ hai, mà cái quan trọng thứ nhất, làm rường cột cho tất cả, là cái tứ thơ, nó chủ đạo cả bài”* (Trích *Công việc làm thơ*. Tr.117)

Hãy cảm nhận tứ thơ trong văn bản *Đội* của Vũ Quần Phương để làm sáng tỏ nhận định trên.

### **Đợi** (Vũ Quần Phương)

*Anh đứng trên cầu đợi em  
Dưới chân cầu nước chảy ngày đêm  
Ngày xưa đã chảy, sau còn chảy  
Nước chảy bên lòng, anh đợi em*

*Anh đứng trên cầu nắng hạ  
Nắng soi bên ấy lại bên này  
Đợi em. Em đến? Em không đến?  
Nắng tắt, còn anh đứng mãi đây!*

*Anh đứng trên cầu đợi em  
Đứng một ngày đất lạ thành quen  
Đứng một đời đất quen thành lạ  
Nước chảy... kìa em, anh đợi em.*

(Thivien.net)

#### **Chú thích:**

- Vũ Quần Phương (8/9/1940) tên thật là Vũ Ngọc Chúc, quê ở Hải Hậu, Nam Định. Ông là nhà thơ, nhà báo và nhà phê bình văn học. Bút danh khác của ông: Ngọc Vũ, Phương Viết. Những vần thơ của Vũ Quần Phương đã để lại dấu ấn đặc biệt trong lòng giới văn nghệ sĩ, các nhà phê bình và độc giả với phong cách thơ ấn tượng: thơ của ông giàu trí tuệ, sâu sắc, kết hợp với ngôn từ bình dị nhưng thâm thúy, đầy ý vị đưa người đọc vào một không gian phải chiêm nghiệm, đánh giá về lẽ đời, tình người, vấn đề diễn ra trong cuộc sống.
- Bài thơ *Đợi* sáng tác năm (1988) và đã có duyên may được Huy Thục phổ nhạc ngay khi mới ra đời.

..... **HẾT** .....

**ĐÁP ÁN ĐỀ THI KSCL ĐỘI TUYỂN HSG - THÁNG 9**  
**NĂM HỌC 2024 -2025**  
**Môn: Ngữ văn – Lớp 12**  
(Đáp án có 08 trang)

| Phần     | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Điểm       |
|----------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>Độc hiểu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>6.0</b> |
|          | <b>1</b> | - Phong cách ngôn ngữ: Chính luận<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Học sinh trả lời như Đáp án 0,75 điểm<br>- Học sinh không trả lời đúng: 0.0 điểm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.75       |
|          | <b>2</b> | - Dẫn chứng đưa vào đoạn văn:<br><i>Không phải ngẫu nhiên trong khoảng 20 năm trở lại đây Bộ Giáo dục Nhật Bản đã đặt trọng tâm vào việc tạo ra và phát triển “Năng lực sống” ở học sinh.</i><br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Thí sinh trả lời đúng như đáp án 0.75 điểm.<br>- Trả lời sai 0,0 điểm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.75       |
|          | <b>3</b> | - BPTT : điệp từ ngữ: <i>năng lực, tự mình</i><br>- Tác dụng :<br>+ Nhấn mạnh về năng lực sống cần phải có của con người gắn với sự tự chủ, năng động trong phát hiện, giải quyết vấn đề trước sự thay đổi nhanh chóng của xã hội.<br>+ Tạo cho câu văn cách diễn đạt cụ thể rõ ràng, nhịp nhàng.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Thí sinh trả lời đúng như đáp án 1.5 điểm.<br>- Chỉ ra từ ngữ điệp 0.5 điểm, nếu chỉ được 1 từ 0,25 điểm<br>- Nêu được 2 tác dụng 1.0 điểm, nêu chưa đủ 0.5 điểm<br>- Trả lời sai 0,0 điểm                                                                                                                                      | 1.5        |
|          | <b>4</b> | - Câu văn: “ <i>Sáng tạo vì thế đã trở thành phẩm chất, tiêu chuẩn cơ bản để đảm bảo cho sự sinh tồn và phát triển</i> ” đã khẳng định tầm quan trọng của tính sáng tạo - đó chính là một đặc tính, khả năng cần có ở mỗi người, là yêu cầu thiết yếu để đảm bảo cho sự tồn tại và vận động đi lên của xã hội.<br>- Trong bối cảnh hiện nay, đây là một nhận thức, quan điểm phù hợp, đúng đắn, có khả năng tạo nên động lực để mỗi chúng ta phấn đấu trở thành một công dân sáng tạo, từ đó đóng góp tích cực cho sự phát triển của xã hội, đất nước.<br><b>Hướng dẫn chấm:</b><br>- Thí sinh trả lời đúng như đáp án 1.5 điểm.<br>- Trả lời được 1 ý 0.75 điểm | 1,5        |

|    |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |
|----|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|    |   | - Trả lời sai 0,0 điểm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |             |
| 5  |   | <p>- Thí sinh trả lời theo quan điểm của bản thân và có sự lí giải hợp lí, thuyết phục, phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. Có thể tham khảo gợi ý sau:</p> <p>- Việc tạo ra và phát triển “<i>Năng lực sống</i>” ở học sinh là cần thiết. Bởi vì trong bối cảnh xã hội đang không ngừng biến đổi như hiện nay việc có được năng lực thích nghi, năng lực tự mình phát hiện vấn đề, tự mình giải quyết vấn đề một cách sáng tạo là một trong những yêu cầu quan trọng.</p> <p>- Với học sinh, việc trang bị đầy đủ <i>Năng lực sống</i> càng đặc biệt quan trọng để không bị tụt hậu, sống chủ động, tích cực, khám phá phát huy được những năng lực, sở trường của bản thân, hoà nhập và tiến tới đóng góp cho sự phát triển của xã hội, nhân loại.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Thí sinh trả lời đúng như đáp án 1.5 điểm.</p> <p>- Trả lời ý 1 cho 0.5 điểm</p> <p>- Lí giải thuyết phục 1.0 điểm</p> <p>- Lí giải sơ sài 0,5- 0.75 điểm</p> <p>- Trả lời sai 0,0 điểm</p> | 1.5         |
| II |   | <b>Làm văn</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>14,0</b> |
|    | 1 | Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) với chủ đề: <i>Để trở thành người sáng tạo.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>4,0</b>  |
|    |   | <p><b>a.Yêu cầu chung:</b></p> <p>- Câu hỏi hướng đến việc đánh giá năng lực, đòi hỏi thí sinh phải huy động những hiểu biết về đời sống xã hội, kĩ năng tạo lập đoạn văn để bày tỏ thái độ, chủ kiến của mình.</p> <p>- Thí sinh có thể làm bài theo nhiều cách khác nhau nhưng phải có lí lẽ và căn cứ xác đáng; được tự do bày tỏ quan điểm riêng của mình, nhưng phải có thái độ chân thành nghiêm túc, phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |             |
|    |   | <p><b>b.Yêu cầu cụ thể</b></p> <p>- Hình thức: Đoạn văn không quá 1,5 trang</p> <p>- Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách nhưng phải đảm bảo các nội dung sau:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |             |
|    |   | - <b>Giới thiệu vấn đề nghị luận:</b> Phương pháp, biện pháp để trở thành người sáng tạo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,25        |
|    |   | <p>- <b>Giải thích:</b></p> <p>+ <i>Con người sáng tạo:</i> con người có tinh thần và khả năng sáng tạo, có những suy nghĩ và cách thức hành động mới mẻ, tích cực góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và thúc đẩy xã hội phát triển.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,75        |

|  |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |      |
|--|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  |   | <p><b>- Bàn luận, đánh giá</b></p> <p>- Đề trở thành con người sáng tạo mỗi chúng ta cần: nhận thức được vai trò quan trọng của tính sáng tạo; tích cực, chủ động trong việc phát hiện và giải quyết các vấn đề của cuộc sống; biết khám phá, phát huy những năng lực, sở trường của bản thân; dám nghĩ khác, làm khác, không theo lối mòn, không theo số đông; tích lũy, rèn luyện tri thức, kinh nghiệm, kỹ năng để có khả năng tạo nên những điều mới mẻ, có ý nghĩa...</p> <p>- Sáng tạo không đồng nghĩa với phủ nhận thành quả của người đi trước, đi ngược lại xu hướng; mọi sáng tạo phải phù hợp với hoàn cảnh thực tiễn, có tính ứng dụng, đem lại những giá trị đích thực và mang lại lợi ích cho cộng đồng, khẳng định giá trị bản thân.</p> <p>- Phê phán những người không dám dấn thân tìm tòi sáng tạo, hoặc bảo thủ cứng nhắc, thụ động lười tư duy..</p> | 2.0  |
|  |   | <p><b>- Bài học nhận thức và hành động</b></p> <p>+ Trở thành con người sáng tạo là cần thiết cho sự tồn tại và phát triển xã hội.</p> <p>+ Hãy tích cực đề xuất suy nghĩ mới mẻ, dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm và tích cực hành động sáng tạo những giá trị vật chất, tinh thần để làm giàu có cuộc sống của mình và mọi người.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1.0  |
|  |   | <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- <i>Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng; dẫn chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữa lí lẽ và dẫn chứng (3,5 - 4.0 điểm).</i></p> <p>- <i>Lập luận chưa thật chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng, có dẫn chứng nhưng dẫn chứng chưa tiêu biểu (2,25 - 3,25 điểm).</i></p> <p>- <i>Lập luận chưa chặt chẽ, chưa thuyết phục: lí lẽ chưa thật xác đáng, chưa thật liên quan mật thiết đến vấn đề nghị luận, có dẫn chứng nhưng dẫn chứng chưa phù hợp (1,5 - 2,0 điểm).</i></p> <p>- <i>Lập luận không chặt chẽ: lí lẽ chưa xác đáng, chưa liên quan mật thiết đến vấn đề nghị luận, có dẫn chứng nhưng dẫn chứng không phù hợp (0,75 - 1,25 điểm).</i></p> <p>- <i>Lập luận chung chung: lí lẽ không xác đáng, không liên quan đến vấn đề nghị luận, không có dẫn chứng (0,25 - 0,5 điểm).</i></p>               |      |
|  | 2 | <p><b>Xuân Diệu cho rằng: “Lao động thơ, trước hết là kiếm tứ. Ngôn từ, lời, chữ, văn rất là quan trọng. Tuy nhiên đó là cái quan trọng thứ hai, mà cái quan trọng thứ nhất, làm rường cột cho tất cả, là cái tứ thơ, nó chủ đạo cả bài” (Trích Công việc làm thơ. Tr. 117)</b></p> <p>Hãy cảm nhận tứ thơ trong văn bản <i>Đội</i> của Vũ Quần Phương để làm sáng tỏ nhận định trên.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 10,0 |
|  |   | <p><b>* Yêu cầu chung</b></p> <p>- Câu hỏi hướng đến việc đánh giá năng lực viết bài nghị luận văn học,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>đòi hỏi thí sinh phải huy động kiến thức về lí luận văn học, tác phẩm văn học, kĩ năng tạo lập văn bản, khả năng cảm nhận văn chương của mình để làm bài.</p> <p>- Thí sinh có thể cảm nhận và kiến giải theo những cách khác nhau, nhưng phải có lí lẽ, căn cứ xác đáng; phải có những thái độ, suy nghĩ đúng đắn, nghiêm túc về vấn đề nghị luận.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                |
|  | <p><b>* Yêu cầu cụ thể:</b></p> <p>Thí sinh có thể có những cách kiến giải và triển khai vấn đề khác nhau, song phải đáp ứng được những ý cơ bản sau:</p> <p><b>1. Giải thích ý kiến:</b></p> <p><b>a. Cảm nghĩa ý kiến:</b></p> <p>- <i>Lao động thơ</i>: là quá trình sáng tạo thể loại văn học thuộc phương thức trữ tình, bắt nguồn từ cảm xúc, tình cảm của con người trước những vấn đề của hiện thực cuộc sống bằng ngôn từ cô đọng, hàm súc, giàu nhạc tính.</p> <p>- <i>Kiểm tứ</i>: sự tìm tòi cách tổ chức bài thơ trở nên chặt chẽ, mọi yếu tố cấu tạo đều liên hệ mật thiết với nhau và đề hướng về một ý tưởng, một hình ảnh trung tâm. Tứ thơ đưa bài thơ thoát khỏi sơ đồ ý khô khan, trừu tượng để hiện diện như một cơ thể sống.</p> <p>- <i>Ngôn từ, lời, chữ, vần rất là quan trọng. Tuy nhiên đó là cái quan trọng thứ hai</i>: sáng tạo hình thức của bài thơ có tầm quan trọng thứ hai sau tứ thơ</p> <p>- <i>Tứ thơ - cái quan trọng thứ nhất, làm rường cột cho tất cả, là cái tứ thơ, nó chủ đạo cả bài</i>: nghĩa là tứ thơ làm nền móng cho sự phát triển của hình tượng thơ, cách triển khai bài thơ để toàn bộ nhận thức, cảm xúc, cảm giác của nhà thơ về một vấn đề, đối tượng, sự việc được bộc lộ chân thực, tự nhiên, sinh động và trọn vẹn nhất trong bài thơ.</p> <p>=&gt; Quan niệm của Xuân Diệu đã khẳng định: công phu của việc làm thơ là phải tìm được tứ thơ. Tứ thơ là yếu tố đầu tiên, công việc quan trọng bậc nhất trong sáng tạo thơ ca.</p> | <p><b>3.0</b></p> <p><b>1.5</b></p> <p>0.25</p> <p>0.25</p> <p>0.25</p> <p>0.5</p> <p>0.25</p> |
|  | <p><b>b. Lí giải ý kiến:</b></p> <p>* Vì sao làm thơ phải <i>kiểm tứ</i>?</p> <p>- Đặc thù của sáng tạo thơ ca:</p> <p>+ Tìm tứ cũng là một quá trình tổng hợp: nhà thơ phải vận động cùng lúc các khả năng, suy nghĩ, tưởng tượng và cảm xúc. Chỉ khi nào ba yếu tố trên gặp gỡ nhau ở một điểm nào đó, tứ thơ được hình thành.</p> <p>- Đặc trưng của tác phẩm thơ:</p> <p>+ Cốt lõi của bài thơ là cái tứ, mỗi bài thơ chỉ có một tứ duy nhất. Ý có thể trùng trùng. Hình tượng có thể điệp điệp. Nhưng tứ chỉ có một. <i>Tứ là cái riêng của người thi sĩ</i> (Xuân Diệu)</p> <p>+ Yêu cầu lớn nhất đối với tác phẩm thơ là tính chất thống</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><b>1.5</b></p> <p>0.25</p> <p>0.5</p>                                                       |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|  | <p>nhất. Cả bài thơ phải là một chỉnh thể toàn vẹn. Tứ sẽ là cơ sở của sự thống nhất và toàn vẹn ấy.</p> <p><i>* Vì sao tứ thơ - cái quan trọng thứ nhất, làm rường cột cho tất cả, là cái tứ thơ, nó chủ đạo cả bài.</i></p> <p>- Vai trò của tứ thơ trong bài thơ</p> <p>+ Tứ thơ giống như là nền móng, cột kèo trong một ngôi nhà. Nó giống như là bộ xương trong một thân thể. Không có bài thơ nào lại không có tứ.</p> <p>+ Tứ là cái gì rất riêng ở mỗi nhà thơ, ở mỗi bài thơ. Tứ là thể giới tinh khôi lần đầu tiên được nhà thơ tạo dựng trong cơn say ngây ngất của cái người ta quen gọi là cảm hứng. Tứ thơ nào cũng diễn tả được tâm trạng phổ biến nhất của con người ở những cảnh huống nhất định.</p> <p>+ Tứ tự nó sẽ huy động những từ ngữ, hình ảnh và chi tiết để phát triển hình tượng thơ. Tất cả các chi tiết đều nhắm tới mục đích thể hiện và làm nổi bật tứ. Nhà thơ lớn phải có chiến lược lớn: phải có chiến thuật riêng để góp phần làm nên giá trị độc đáo từ đứa con tinh thần mình mang nặng đã hoài thai, chào đời.</p> <p>+ Tứ là định hướng kết cấu bài thơ. Nói chung, một trong những yêu cầu lớn nhất đối với thơ là tính chất thống nhất. Cả bài thơ phải là một chỉnh thể toàn vẹn. Tứ sẽ là cơ sở của sự thống nhất và toàn vẹn ấy.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- <i>Thí sinh giải thích, lí giải vấn đề lí luận văn học sâu sắc: 2,5 - 3,0 điểm</i></p> <p>- <i>Thí sinh giải thích được vấn đề, lí giải vấn đề lí luận văn học chưa sâu sắc: 1,5- 2,25đ</i></p> <p>- <i>Thí sinh giải thích chung chung, lí giải vấn đề lí luận văn học chưa sâu sắc: 0,75 – 1,25 điểm</i></p> <p>- <i>Thí sinh giải thích chung chung và không lí giải vấn đề lí luận văn học: 0,25- 0,5đ</i></p> | 0.75       |
|  | <b>2. Làm sáng tỏ nhận định qua cảm thụ tứ thơ của văn bản <i>Đợi</i> ( Vũ Quần Phương)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>6.0</b> |
|  | <b>a. Giới thiệu ngắn gọn về tác giả, tác phẩm</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>1.0</b> |
|  | - Giới thiệu những nét chính về sự nghiệp, phong cách thơ Vũ Quần Phương                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0.5        |
|  | - Giới thiệu hoàn cảnh ra đời, đặc sắc nội dung, nghệ thuật của tác phẩm <i>Đợi</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.5        |
|  | <b>Hướng dẫn chấm:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |            |
|  | - <i>Thí sinh giới thiệu được tác giả: 0,5điểm</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |
|  | - <i>Thí sinh giới thiệu được tác phẩm: 0,5 điểm.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|  | <b>b. Tứ thơ <i>Đợi</i> - cái quan trọng thứ nhất, làm rường cột cho tất cả, là cái tứ thơ, nó chủ đạo cả bài.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>3.0</b> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|  | <p>* Tứ thơ mở ra khung cảnh, tâm trạng chờ đợi em của nhân vật trữ tình (Khổ thơ 1,2 )</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1.0 |
|  | <p>- Không gian cây cầu quen thuộc nơi diễn ra những cuộc hẹn hò của đôi lứa yêu nhau <i>anh đứng trên cầu đợi em</i>. Cái mới lạ của nhà thơ là khai thác được ý nghĩa mới mẻ từ thi liệu quen thuộc không gian cây cầu là môtip quen thuộc trong ca dao). <u>Anh</u> được đặt giữa một không gian, thời gian nghệ thuật và tình huống tâm trạng đặc biệt để bộc lộ phẩm chất trong tình yêu của mình. Cuộc hẹn gặp tưởng sẽ đầy tình tứ, lãng mạn của hạnh phúc tình yêu hóa ra thành lỗi hẹn.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.5 |
|  | <p>- Giữa ngày <i>nắng hạ</i>, anh đứng đợi em từ lúc ban mai khi <i>nắng soi bên ấy</i> cho đến trưa, đến chiều <i>nắng lại soi bên này</i> và cho đến lúc <i>nắng tắt</i>, khi hoàng hôn buông xuống vẫn đứng đấy đợi chờ. Sự bền bỉ ấy được diễn tả qua hàng loạt điệp ngữ và sự tăng cấp của các hình ảnh vừa sống đôi vừa đối lập đã diễn tả được tâm trạng đợi chờ phấp phỏng, bồn chồn, hi vọng: <i>Đợi em. Em đến? Em không đến?</i> Và <i>nắng tắt</i> anh vẫn đợi chờ em trên cầu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0.5 |
|  | <p>* Tứ thơ bay lên cùng sự đợi chờ mòn mỏi, bền lòng của anh trong tình yêu tha thiết, thủy chung.(Khổ 3)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2.0 |
|  | <p>- Tâm thế đợi chờ lắng đọng trong câu thơ cuối của khổ 2: <i>Nắng tắt, còn anh đứng mãi nơi đây</i>. Đền đây tưởng chừng như ý và tứ đã cạn? Nhưng không sang khổ 3 cách đã lặp lại câu mở đầu: <i>Anh đứng trên cầu đợi em</i> lặp lại để tạo đà cho tứ thơ bay lên cao hơn nữa. <i>Đợi em. Em đến? Em không đến?</i> Nhưng anh vẫn sẵn sàng: <i>Đứng một ngày đất lạ thành quen/ Đứng một đời em quen thành lạ</i>. Với đất <i>đứng một ngày</i> cũng khiến cho những gì xa lạ trở thành gần gũi, thân quen. Với em, anh biết khi anh <i>đứng một đời</i> để đợi em sẽ có nhiều thay đổi khiến cho <i>em quen thành lạ</i>. Nhưng anh cứ đứng mãi đây để đợi chờ. Em -Tình yêu tuyệt đẹp trong anh và anh sẽ đợi, đợi mãi để rồi anh thốt lên: <i>Kìa em, anh đợi em</i>.</p> | 0.5 |
|  | <p>- Cái mới trong tứ thơ của Vũ Quần Phương là ở chỗ phải đợi chờ mãi cũng không trách móc gì người yêu.(Còn trong ca dao đã có: <i>Khi yêu, yêu cả đường đi lối về/ Hết yêu, ghét cả tông ty họ hàng</i>. Nguyễn Du còn dữ dội hơn: <i>Còn tình đâu nữa là thù đấy thôi</i>). Trong <i>Đợi</i> không đến mức đổi tình yêu thành hận thù mà nhẹ nhàng, <i>em quen thành lạ</i>. Từ <i>em</i> được đặt giữa câu thơ mới yêu thương tha thiết làm sao!</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0.5 |
|  | <p>- <i>Nước chảy... kìa em, anh đợi em</i><br/>Cũng vẫn là ý nhưng ý ấy chuyển thành một tứ lạ, một lời mời mọc. <i>Kìa em, anh đợi em</i>. Tứ thơ khép lại nhưng mở ra bao điều lí thú: dù bao nhiêu nước chảy dưới cầu, thời gian lặng lẽ trôi đi, dù em đã đổi thay chẳng nữa nhưng anh vẫn cứ đợi em, chờ em.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.5 |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |      |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  | <p>Đến đây bài thơ khép lại vì ý và tứ tràn đầy không cần thêm hay không thể thêm một lời nào nữa. Bông hoa tình yêu thủy chung đã tràn viên mãn! Ý chuyển thành tứ, nâng lên quện vào để tỏa hương tình yêu dịu dàng, đầm ấm đến kỳ lạ.</p> <p>=&gt; Tứ thơ <b>Đợi</b> đã làm <i>rường cột cho cả bài</i>, nó thể hiện cảm hứng chủ đạo của bài thơ. Nhân vật trữ tình anh thể hiện tâm trạng đợi chờ bền lòng với lời hẹn ước tình yêu tha thiết, thủy chung, say đắm. Tứ thơ còn gửi tới thông điệp: con người đã biết lấy cái bất biến của tâm lòng mà ứng xử với mọi cái vạn biến của cuộc đời để gìn giữ tình yêu lí tưởng. Hãy vững niềm tin và hi vọng, hãy biết kiên tâm, bền chí <i>đứng đợi</i> trên cây cầu nối đôi bờ hạnh phúc. Đó là tương lai tươi đẹp anh hướng tới khi đợi em. Thơ Vũ Quần Phương đã dẫn lối bạn đọc về với một không gian để chiêm nghiệm, đánh giá về lẽ đời, tình người, vấn đề diễn ra trong cuộc sống.</p> | 0.5  |
|  | <p><b>c. Nhà thơ Vũ Quần Phương qua tứ thơ trong bài <i>Đợi</i> đã sáng tạo một hình thức nghệ thuật độc đáo để biểu đạt cảm xúc, tình cảm.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2.0  |
|  | <p>- Sáng tạo thành công tứ thơ song song: trong cấu trúc của bài thơ ở ba khổ đều xuất hiện điệp từ ngữ, điệp cú pháp: <i>Anh đứng trên cầu, Anh đứng trên cầu đợi em ...</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.5  |
|  | <p>- Thể thơ tự do, ngắt nhịp linh hoạt, giàu tính nhạc</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0.25 |
|  | <p>- Hình tượng nhân vật trữ tình <i>anh</i> sóng đôi với <i>em</i> bộc lộ chân thành những cung bậc tình cảm tha thiết, lắng sâu hướng về em.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0.25 |
|  | <p>- Tác giả sáng tạo cấu trúc ngôn ngữ thơ hoàn mĩ. Hệ thống từ ngữ thuần Việt được chọn lọc, tinh luyện đạt đến độ hàm súc cao.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0.75 |
|  | <p>+ Nhan đề bài thơ chỉ một từ <i>Đợi</i>. Cả ba khổ thơ từ <i>đợi</i> được lấy lại để tô đậm tình cảm, ý chí đứng đợi của chủ thể trữ tình</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |      |
|  | <p>+ Ngôn ngữ thơ gắn liền với các biện pháp tu từ: điệp, đối lập, câu hỏi tu từ, lặp từ ngữ, lặp cấu trúc, dấu lặng... đặt giữa dòng thơ tô đậm được nhịp tiếng lòng anh đợi em.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |      |
|  | <p>=&gt; Tứ thơ <i>Đợi</i> được dệt bằng tài thơ của một thi nhân giàu trí tuệ, sâu sắc, sáng tạo ngôn từ bình dị nhưng hàm súc, cô đọng mang đến một hình thức thơ độc đáo cho tác phẩm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.25 |
|  | <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Thí sinh vận dụng nhuần nhuyễn kiến thức lí luận văn học, phân tích bài thơ sâu sắc để hướng đến làm rõ vấn đề lí luận văn học; sáng tạo trong lập luận, phân tích dẫn chứng: 5,0 – 6,0 điểm.</p> <p>- Thí sinh biết vận dụng kiến thức lí luận văn học, phân tích vấn đề chưa thật nhuần nhuyễn; có sáng tạo trong lập luận, phân tích dẫn chứng: 4,0 - 4,75 điểm.</p> <p>- Thí sinh tập trung phân tích bài thơ, chưa tập trung làm rõ vấn đề lí luận văn học; chưa sáng tạo trong lập luận, phân tích dẫn</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |      |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                      |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|  |  | <p>chứng: 2,75 – 3,75 điểm.</p> <p>- Thí sinh tập trung phân tích bài thơ Sóng, chưa gắn với vấn đề lí luận văn học: 1,75 – 2,5 điểm.</p> <p>- Thí sinh phân tích bài thơ chung chung, không gắn với vấn đề lí luận văn học: 1,0 – 1,5 điểm.</p> <p>- Thí sinh diễn xuôi bài thơ: 0,25 – 0,75 điểm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                      |
|  |  | <p><b>3. Đánh giá:</b></p> <p>- Bài thơ <i>Đợi</i> là minh chứng sinh động, đúng đắn cho ý kiến của nhà thơ - nhà phê bình Xuân Diệu</p> <p>- Nhận định đúng đắn, sâu sắc - là bài học cho người sáng tác thơ, đồng thời có tác dụng định hướng cho người đọc trong quá trình tiếp nhận thơ.</p> <p>+ Với người sáng tác: Phải khổ luyện công phu và tinh tế khi tìm tòi tứ thơ bằng tất cả sự rung cảm sâu sắc trước cuộc đời cùng tài năng sáng tạo ngôn từ thơ giàu tính thẩm mỹ. Muốn vậy đòi hỏi tác giả phải có sự trải nghiệm sâu sắc, vốn sống giàu có, tâm hồn đa cảm, tinh tế, biết chắt lọc hiện thực phong phú tạo nên tứ thơ đẹp, giàu sức gợi và là của riêng mình.</p> <p>+ Với người đọc: Cảm thụ thơ phải có vốn tri thức để tiếp nhận, có sự từng trải trong cuộc sống, có tâm hồn nhạy cảm, biết rung động, biết khám phá giá trị độc đáo của tứ thơ. Từ tác phẩm mà nhận ra phong cách của tác giả, đồng thời biết vươn hướng tới những giá trị tư tưởng tốt đẹp nhà thơ kí thác qua tác phẩm.</p> | <p><b>1.0</b></p> <p>0.25</p> <p>0.5</p> <p>0.25</p> |
|  |  | <p><b>Hướng dẫn chấm:</b></p> <p>- Trình bày được 03 ý: 1,0 điểm.</p> <p>- Thí sinh trình bày được ý 1: 0,25 điểm.</p> <p>- Thí sinh trình bày được ý 2: 0,5</p> <p>- Thí sinh trình bày được ý 3: 0,25</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      |
|  |  | <b>Tổng I+II = 20.0 điểm</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                      |

**Lưu ý chung:**

1. Đây là hướng dẫn chấm mở, thang điểm không quy định chi tiết đối với từng ý nhỏ, chỉ nêu mức điểm của phần nội dung lớn nhất thiết phải có.
2. Chỉ cho điểm tối đa theo thang điểm với những bài viết đáp ứng đầy đủ những yêu cầu đã nêu mỗi câu, đồng thời phải được triển khai chặt chẽ, diễn đạt lưu loát, có cảm xúc.
3. Khuyến khích những bài viết có sáng tạo. Chấp nhận bài viết không giống y đáp án, có những ý ngoài đáp án nhưng phải có căn cứ xác đáng và lí lẽ thuyết phục.
4. Không cho điểm cao đối với những bài chỉ nêu chung chung, sáo rỗng.
5. Cắt trừ điểm đối với những lỗi về hành văn, ngữ pháp và chính tả.

**GV: Nguyễn Thị Dung**